

4594

ACC. N:R.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap:..... Småland..... Upptecknat av: F. Andersson; Gerward

Härad:..... Konga..... Adress:

Socken:..... Hovmantorp..... Berättat av: Frans Johansson.....

Uppteckningsår:..... 1935..... Född år 1870 i Ormeshaga.....

Uppteckningen rör

Djurfångst

s. 1 - 2

Sista vargskallet i Hovmantorp

s. 3 - 4

Illustrationer

s. 5 - 6

Skriv endast på denna sida!

6 sid.

Småland
Königs l. d.
Königs antolog m. s. v.

4594

1

Myt. av F. Anderssons o.

N. Werward

1935

Berättat av Hans Johansson
f. 1870 i Ormeskåga

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

D j u r f å n g s t.

Vargastup och vargagrop anlades förr för att fånga vargar i, även räv fångades i en dylik grop. En sådan anbragtes vid foten av ett stup. Gropen gjordes på så sätt, att man grävde en cirka 4 alnar djup grop med lodräta väggar, eller ännu hellre vidare nedåt och smalare upptill. Mitt i gropen sattes en lång stång med en kort träribba upptill. På denna stång band man på kvällen fast en höna, en "kedde" /killing/ eller annat djur /ung gris/. Gropen täcktes med smala björkslyor och därpå fint ris och mossa. Lockdjurets skrik lockade rovdjuret, som när detta skulle hugga sitt byte, föll ned i gropen.

En varggrop har varit anbragt vid foten av backen norr om Dalalyckan norr om Brantingabrånen. Lämningar av såväl gropen som stupet synas än i dag.

4594

2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Om ett kadaver ex. en blaktad gammal häst placerades framför gaveln på ladugården för att locka till sig varg eller räv, kunde man en månskensnatt från gluggen på höslennet skjuta dessa.

Räv- och haralämningar. I hål i täta gårdsgårdar, där hare eller räv hade sitt stråk, satte man ett giller av tvinnad tageltråd, som höll upp en stång å vikken en sten var fastsurrad. När djuret skulle gå igenom hålet och därvid rörde vid gillret slogs stängen ned och dödade djuret.

4594

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

SISTA VARGSKALLET I HOVMANTORPS SOCKEN ÅR 1842.

Det var troligen för Uvgnanäs och Uslycke, som vargar-
na hade rivit kreatur, varför bud härom gick till skall-
mästaren i Stångsmåla, Linneryd. Medelst budkavel ordrade
denne då folket från norra Linneryd och södra Hovmantorp till
vargskall. Varge gård skulle hålla vissa famnar fargnät.
Dessa spändes så ut från Hacksjö os i Rottnen / Stations-
viken/ till Hacksjön och från Hacksjön till Öjen.
Utefter näten placeras skyttar och karlar med vargspjut.
Det övriga folket hade att så tyst som *möjligt* bege sig ut
till Linnerydsgränsen, varifrån skallet skulle utgå.
Beväpnade med klubbor, gjorda av med roten uppgrävda ungträd,
på vilke rotknölen fanns kvar, trummor och dylikt, sattes
så skallet i gång. Varje man i skallet skulle alltid
kunna se sina båda sidokamrater. Det behövdes nog också,

4594

4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

ty det var tre riksdalers böter för den som lät återvändande varg gå förbi. Däremot var det tre riksdalers belöning åt den som dödade vargen. Det var ett obeskrivligt oväsen i skogen, och vargarna drevos av detta mot näten. Här skjötos tre vargar. Två återvände. Den ena av dessa mötte berättarens farfar, Sven Jonasson, Ormeshaga Lund i flyet vid Stubbholmen. Med sin klubba dödade han denne, varvid stövlarna fastnade i flyet. Den andre återvändande vargen däremot kom på en brant osynlig för skullmästaren tills han formligen hoppade över den överraskade norregårdsdrängen, vilken allt så lät vargen gå över. Vid följande förhör anförde han också till sitt försvar dessa fakta. Sedan vederbörande hade tagit ifrågakvarnade terräng i betraktande, frikändes drängen från fastställda böter.

4594

5

Vargnät, vargtrumma och vargspjut.

skänks!

112v

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Foto: Gerward

Skriv endast på denna sida!

4594

6

Vejsnät.
Skejsbild av kusten.

FA 128

Subans!

Foto: Folke Rudemo

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Genwards o.
F. Anderssons
uppt. från 1935,
vari saknas
2 foton + negativ